

Printex d.o.o. | Dr. Ivana Novaka 38 | 40000 Čakovec
Printex d.o.o. | Dr. Ivana Novaka 38 | 40000 Čakovec

T 040 391 700 | F 040 391 788 | printex@printex.hr
T 040 391 700 | F 040 391 788 | printex@printex.hr

KAKO pripremiti dokument ZA TISAK?

th!nk creative

www.printex.hr

VAŽNO je znati KAKO!

Svima nama prvenstveni cilj je na kraju procesa dobiti dobar proizvod kojim ćete Vi naši kupci biti zadovoljni, a time i mi koji ćemo se pobrinuti za to.

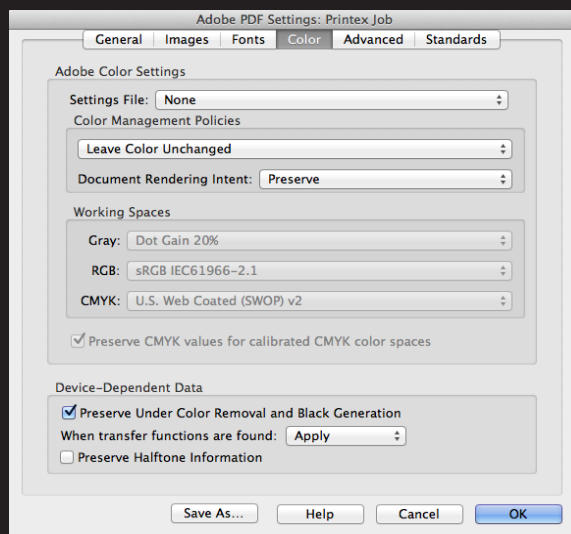
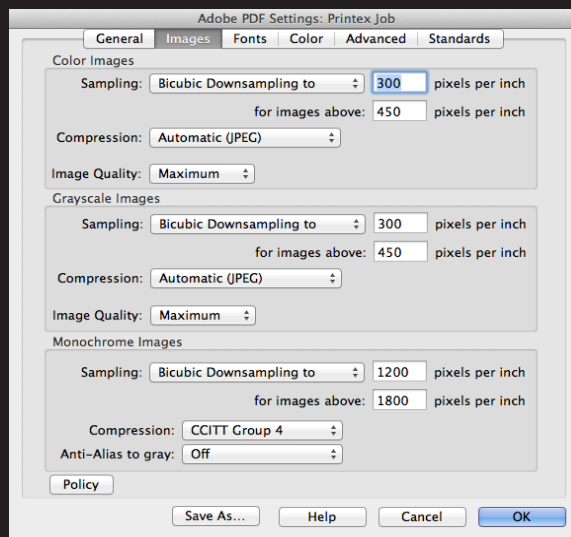
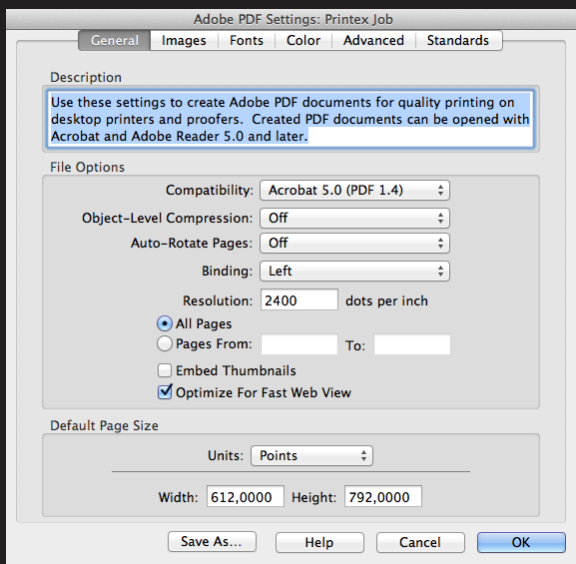
Zato smo pripremili kratke upute koje će Vam pomoći da napravite pripremu za tisak kako treba i time olakšati komunikaciju te omogućiti unaprijed da svi znamo kakav ćemo na kraju proizvod dobiti.

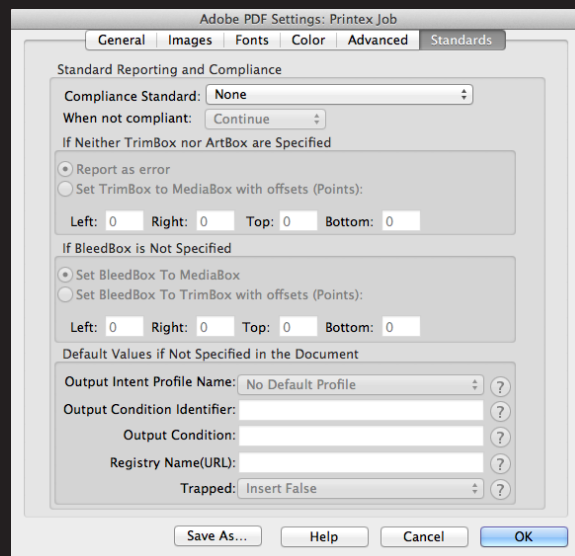
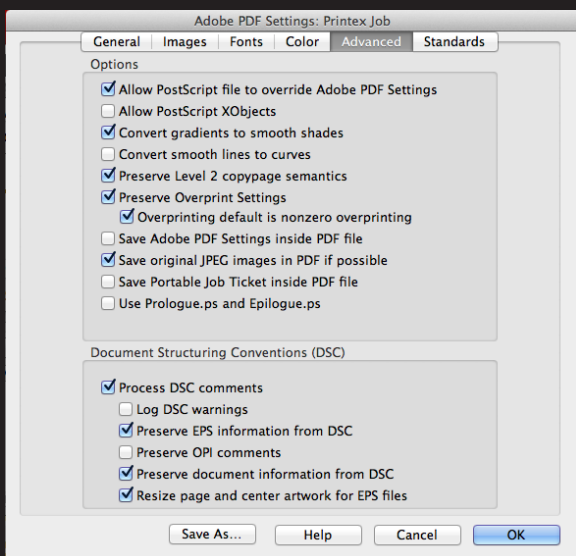
Ako ćete se pridržavati naših uputa garantiramo vam da ćete dobiti onakav proizvod kakav ste željeli, a bez da problema i neizvjesnosti.

Jer VAŽNO je znati KAKO treba pripremiti dokumente koje šaljete za tisak!

Kreiranje PDF datoteka

PDF datoteku možemo kreirati na nekoliko načina. Prvi je da napravimo PS datoteku iz programa u kojem smo radili pripremu za tisk i da zatim taj PDF fajl propustimo kroz Acrobat Distiller sa postavkama koje možete downloadati na našoj stranici.

Nakon skidanja job optionsa sa stranice, pokrenite Adobe Acrobat Distiller, te iz menija Settings odaberite Add Adobe PDF settings, odaberite Job options: Printex Job. I to je to.

Nakon toga odaberete PS dokument i pokrenete Distiller ili jednostavno dovučete PS dokument na Distillerov prozor i "distiliranje" započinje...

Exportiranje PDF datoteka (InDesign)

Da biste iz InDesigna mogli exportirati PDF direktno iz InDesigna morate prvo učitati Job options. Prvo pokrenite InDesign, iz File menija izaberite Adobe PDF presets, kliknite na Load i odaberite Printex Job i kliknite na Done.

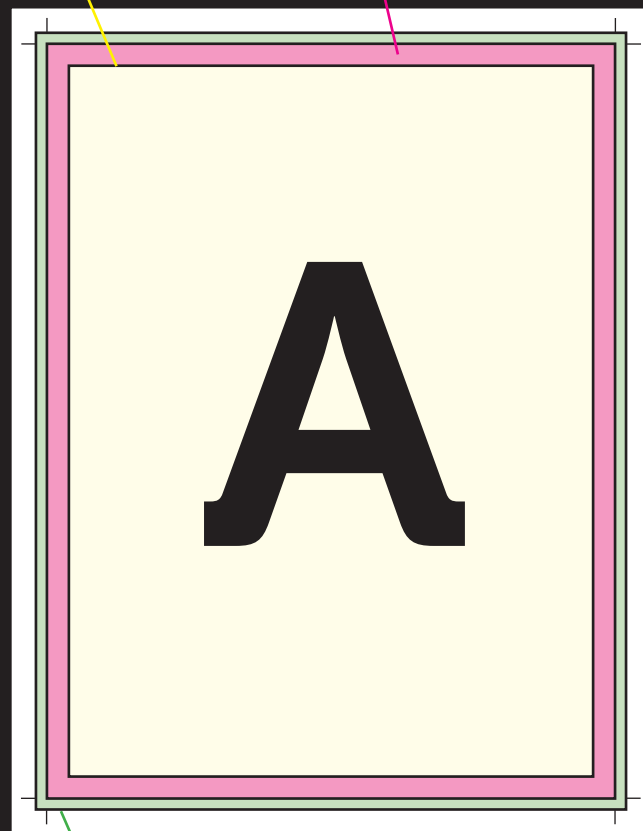
Nakon što ste prvi puta učitali Job options, jednostavno idete na Export i provjerite da li je izabran Printex Job i možete krenuti s exportom stranica.

Pozicioniranje stranica

Stranice se pozicioniraju centrirano i pojedinačno, na izlazni format i nikako u spreadu. Obavezne su oznake reza, ostale oznake možete isključiti. Napusti moraju biti na sve 4 strane.

Gotovi format stranice
Trim box

Sigurnosna zona stranice
Minimum 5 mm od linije reza

Napust (bleed)
najmanje 3 mm

Izlazni format (media format)
gotovi format + 12 mm

Rezolucija

Da bismo izbjegli otisak sa smanjenom kvalitetom (kao što je na ovom primjeru), rezolucija vaših fotografija mora biti najmanje 300 dpi i one moraju biti veličine 1:1.

72 dpi

300 dpi

Logotipovi, grafike koji su integrirani u dokument moraju biti "embedirani" kao vektori ili kao bitmape sa rezolucijom najmanje od 300 dpi ako su u boji, ako su jednobojni onda moraju biti 1200 dpi, u protivnom će biti zrnati i grbavi.

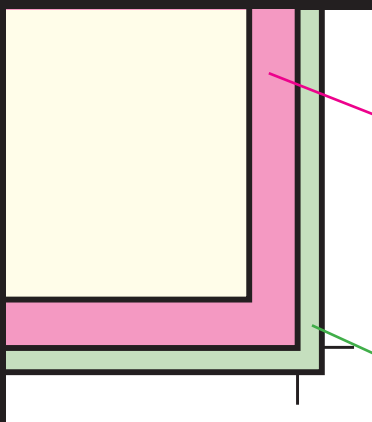
Slike nakon što ih importirate u dokument nemojte povećavati, jer se na taj način sma-

njuje rezolucija, iako je ona pri importiranju bila 300 dpi. Dovoljna rezolucija za plakate je 200 dpi, dok 120 dpi dovoljno za bannere, zastave, roll-up displeye i ostale promidžbene materijale velikog formata.

Napust (bleed)

Napust od 2 mm je obavezan za sve pripreme u kojima neki elementi idu u "živo", kod svih brošura, knjiga i publikacija koje se uvezuju, taj napust treba povećati na 3 mm sa svih strana. Rezne linije isto tako odmaknuti 3 mm od završnog formata.

Napust nam koristi kao tolerancija kod rezanja za vrijeme proizvodnje. Papir je prirodan materijal koji se mijenja s obzirom na uvjete okoliša, kao što su temperatura i vlažnost zraka. Uz to preciznost noža na stroju za rezanje papira može varirati. Rezultat svega toga mogu biti razlike i do 1 milimetra kod

Sigurnosna zona stranice

Minimum 5 mm od linije reza

Napust (bleed) najmanje 3 mm

Karakteristike brošura i kataloga

Kod rada na pripremama za brošure i kataloge treba obratiti malo više pažnje. Kao prvo nikada nam ne šaljite pripremu sa spojenim susjednim stranicama (spreads) zbog toga program za montažu ne može raditi s njima. Stranice nam možete poslati u odvojenim PDF-ovima, stranicu po stranicu, ali bilo bi bolje da su sve spojene u jednu PDF datoteku, jer će tako biti izbjegnuto da slučajno dođe do pogrešnog rasporeda stranica. Posebno je korisno da su sve stranice u jednoj PDF datoteci ukoliko nisu numerirane.

Kod brošura, kataloga i sličnih publikacija "sigurnosna zona" je najmanje 5 milimetara od linije reza ili više ukoliko je moguće.

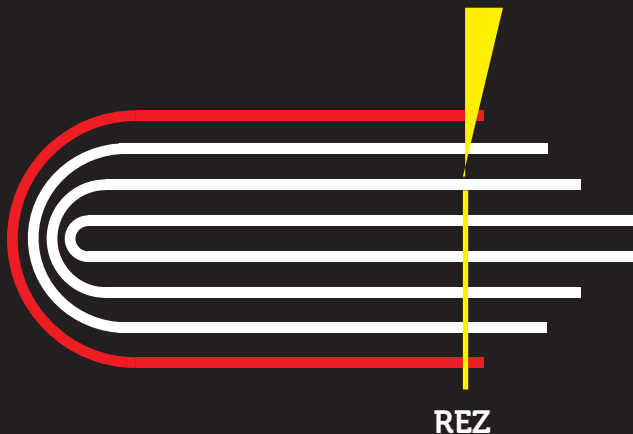
Ukoliko je moguće nemojte koristiti bijele ili okvire u boji koji prate liniju reza, pogotovo na manjim formatima (vidi dolje). Molimo da se držite ovih smjernica kod dizajna.

finalnog rezanja. Tim razlikama može doпрinijeti i to ako je arak savijan više puta.

Preporučamo da se tekst odmakne od linije reza za najmanje 4 milimetra, tako da se stvori "sigurnosna zona". Kada generirate PDF datoteku, profesionalni programi omogućavaju vam dodavanje različitih markera i ostalih znakova, kao što su rezne linije, paseri, klinovi, informacije o datoteci... Molimo vas da prilikom generiranja PDF-a sve ove opcije isključite. Ako program ne dopušta to, tada stavite samo rezne linije.

Brošure

Kada imate brošuru sa većim brojem stranica tiskanu na malo debljem papiru, događa se to da dio gdje se savijaju stranice, polako "guraju" stranice kaskadno prema van. Tako će se kod reza dogoditi da će brojevi stranica polako približavati rezu kako se primicemo sredini publikacije. Stoga se na takvim publikacijama brojevi stranica i elementi stranica koji bi trebali imati neku fiksnu poziciju, se uvlače prema unutarnjem dijelu stranice, kako bi nakon reza izgledalo kao da je sve na jednakoj udaljenosti od linije reza.

Uvlačenje možete i izračunati:

broj stranica knjižnog bloka: 4 x gramaža papira : 1000 = odmak

npr.

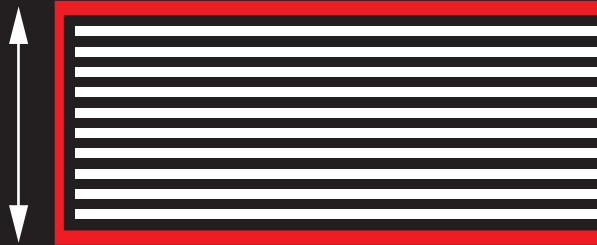
48 stranica: $4 \times 135 \text{ g/m}^2 : 1000 = 1.62 = 1.6 \text{ mm}$

Na tih 48 stranica odmak će biti oko 1.6 mm. Znači nakon što se publikacija savije i uveze žicom srednje stranice će biti odmaknute, tj. kraće za 1.6 mm. Tako će se na stranicama koje su bliže sredini brojevi stranica nalaziti 1.6 milimetara bliže rezu.

Katalozi

Kod svih publikacija koje se uvezuju mekim uvezom, prilikom pripreme potrebno je izračunati debljinu hrbta. To je moguće na dva načina, mjerenjem debljine sabranih araka papira ili putem izračuna.

Izračun debljine hrbta obavlja se na slijedeći način:

broj stranica knjižnog bloka: $2 \times \text{gramaža papira} : 1000 = \text{širina hrpta}$
npr. evo primjera za katalog na 128 stranica sa papirom od 135 g/m²
 $128 : 2 \times 135 : 1000 = 8.64 \text{ mm}$

Linije savijanja

U našem template dokumentu za flyer american, označene su linije savijanja. Označene linije savijanja znatno olakšavaju savijanje na stroju i kontrolu savijenih araka. Stoga u svojim dokumentima obavezno označite linije savijanja.

Smjer papira

U industriji papira smjer vlakana se odnosi na njihov smjer u odnosu na tiskovni arak. Nažalost, mi ne možemo uvijek na to obraćati pozornost, naročito ako se radi o više dokumenata na jednom tiskovnom arku. Posljedica toga može biti krivi smjer papira, pa se kod nekih publikacija moglo dogoditi da papir malo puca na liniji savijanja.

Maksimalna količina boje

Maksimalna količina aplikacije boje dobiva se zbrajanjem postotaka četiri individualna kanala C + M + Y + K. Za primjer tamno smeđa boja, koja ima slijedeće vrijednosti C

C=80 M=100 Y=100 K=50

C=0 M=70 Y=70 K=93

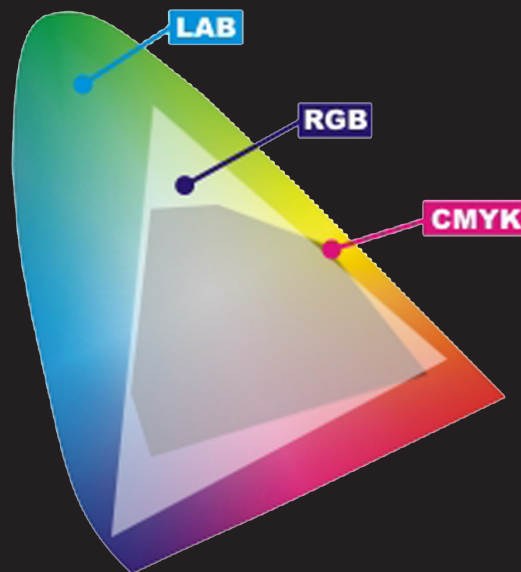

= 80%, M = 100%, Y = 100%, K = 50%. To znači da je ukupna vrijednost svih kanala 330%. Zbog ograničenja prilikom tiska maksimalna aplikacija za premazane papire sa ISO coated V2 profilom je 300%, dok je za nepremazane papire 280%. No, najbolje je ne koristiti ni za jedan ni za drugi papir više od 280%. Ukoliko se radi o nekom materijalu koji se tiska "preko noći" i koji se tiska na mat premazanom papiru, tada tu vrijednost smanjite i na 250%. Sve to radi bržeg i bolje sušenja, jer bez dobro osušenih araka nemoguće je kvalitetno napraviti doradu. Prevelik nanos boje nosi rizik razmazivanja boje i "čupanja" boje prilikom dorade. Ista kombinacija smeđe boje s početka ovog teksta može se postići i drugom kombinacijom 4 kanala boje. Isto tako valja napomenuti da je spektar boja koji se može dobiti na premazanim (coated) papirima znatno veći od onog koji se može postići na nepremazanim (uncoated) papirima. Za Rich black koristite C = 100, K = 100.

Color mode i color range

Vaše datoteke s pripremom za tisak moraju biti u CMYK color modu. Da biste dobili standardizirani offset otisak potrebno je koristiti standardizirane ICC profile za offsetni tisak. Možete ih skinuti sa stranica ECI-ja (European Color Initiative) besplatno.

Možete koristiti ISO Coated V2 za premazane papire bazirane na FOGRA39) i PSO Uncoated ISO12647 za nepremazane papire bazirane na FOGRA47.

Mnogi koriste RGB color mode za pripremu, no razlika između RGB-a i CMYK-a su velike. Naime, RGB color mode prikazuje mnogo širi spektar boja, nego CMYK color mode. Pri konverziji između RGB-a u CMYK moguće je da dođe do većih odstupanja u bojama. Stoga je najbolje slike konvertirati između RGB-

a u CMYK uz pomoć nekog od programa za obradu fotografija.

Nikako nemojte to raditi uz pomoć nekog programa za pripremu, kao što su Illustrator, Indesign ili Corel.

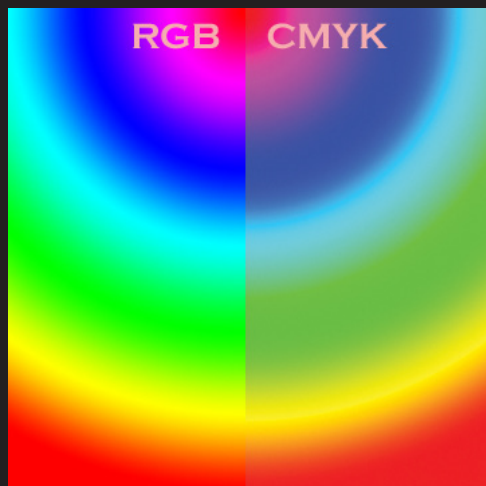
Razlike mogu biti takve da recimo neka nijansa crvene u RGB color modu prilikom konverzije može prijeći u narančastu nijansu kada se pretvori u CMYK.

Ekran

Na ekranu vašeg računala boje su prikazane u RGB modu.

Pošto je svaki monitor drugačiji, boje na ekranu mogu varirati od modela do modela, kao što variraju od televizora do televizora. Da bi se boje na ekranu prikazivale kako treba, ekran je potrebno kalibrirati.

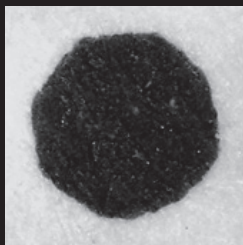
Isto tako vam predlažemo da koristite iste profile kako biste što bolje simulirali boje na ekranu, a koje će se otisnuti na papiru.

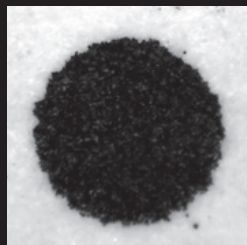

Papir

Na svakom papiru je prikaz boje drugačiji. Razlikujemo dvije osnovne vrste papira, premazani i nepremazani papiri. Reciklirani papiri su na primjer sivkasto žuti, dok ostali papiri su bijeli ili bijeloplavi. Isto tako različito izgleda slika pod prirodnim svjetlom i pod umjetnim izvorom svjetla.

Otisak na premazanom papiru, točka je oštra i dobre pokrivenosti.

Otisak na nepremazanom papiru, točka se razlijeva po rubovima i nema dobru pokrivenost..

Posebne boje

Posebne boje, tj. spot boje, mogu se koristiti bez problema u svim proizvodima, samo

ih je potrebno naznačiti u dokumentu. Bilo da se radi o dokumentu u kojem se koriste samo spot boje, kao npr. više različitih boja iz PANTONE palete, zlato, srebro ili se koriste u kombinaciji sa 4 osnovne boje. Isto tako možete koristiti i raznorazne folije.

Komentari u PDF-u

Ukoliko koristite komentare u PDF datoteci prilikom korektura prije tiska, ti će komentari automatski biti ignorirani i nikako se ne mogu uzeti u obzir kao ispravak od strane naručitelja.

Gramatičke greške i tipfeleri

Molimo vas da prije slanja u tisak svoje sve materijale provjerite u pogledu gramatički grešaka i tipfelera. Za takve greške mi ne odgovaramo i niti ih tražimo. Stoga prije slanja

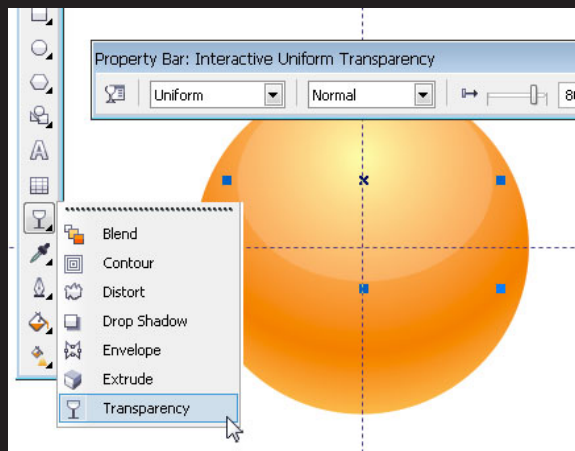
materijala u tisak obavezno pregledajte sve kontakte, telefone, e-maile, web adrese i sve ostalo što vam je bitno.

Fontovi

U PDF datotekama, kada je moguće fontove pretvorite u krivulje, posebno ako koristite neke malo egzotičnije fontove. Prilikom kreiranja PDF datoteka svi fontovi moraju biti u potpunosti embedirani. Ako pretvarate fontove u krivulje provjerite da li se na nekim mjestima možda tekst nije spojio. Nemojte niti slučajno koristiti tekst koji je obojan u sve 4 boje po 100%.

Transparencije

Sve transparencije u PDF datotekama kreiranim iz Corel Drawa moraju biti pretvorene u bitmape. Transparencije i efekti iz InDesigna i Illustratora se mogu bez problema

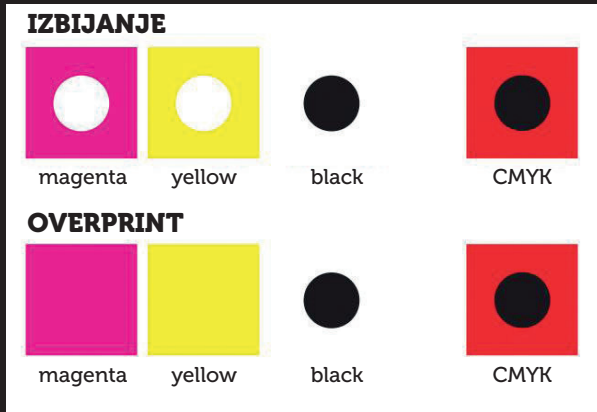

procesirati. Kod korištenja blend efekata obavezno provjeriti da li je datoteka ostala u CMYK color modu.

Overprint

Kada postoji tekst ili ilustracija koja prelazi preko drugog objekta postoje dvije mogućnosti, jedna je da se tekst izbije, a druga je da se tekst stavi u overprint, tj. da se preštampa preko objekta.

Ako je u pitanju bijela boja, ona će biti izbi-

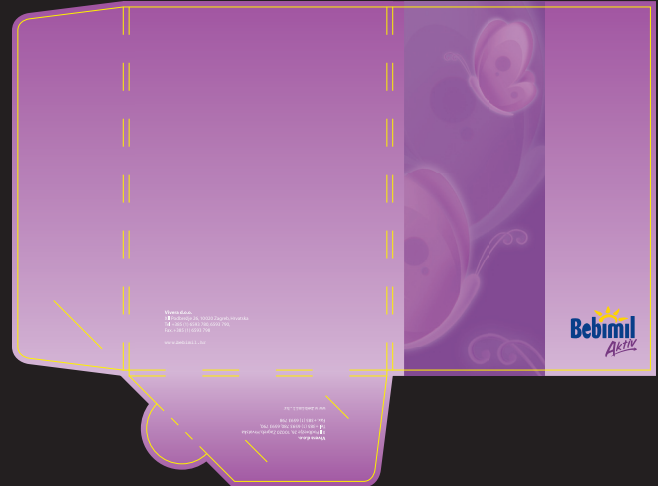

Štance i kliše

Kada u pripremi imate potrebu označiti alat za štancu ili kliše za foliotisak, obavezno to radite u spot boji imena "stanca" ili "kliše" s uključenom overprint opcijom za linije ili površine. Imena spot boja ne smiju sadržavati znakove: Š, Đ, Č, Ć, Ž. Znači može se napisati mapa - stanca, foliotisak - zlato, kliše - srebro. Na alatima bigove obavezno označiti iscrtkanom linijom.

jena iz pozadine, a ako je u pitanju crna boja, ona će biti pretvorena u overprint.

Treba paziti kod overprinta kada se koristi bijela boja. Naime, česta je greška da se bijela boja označi kao overprint, pa se dogodi da se bijeli tekst uopće ne otisne, jer boja boja ne postoji u tisku. Overprint se koristi radi kvalitetnijeg otiska i izbjegavanja mogućnosti da se pojave problemi sa paserom. Naročito kod designa je potrebno paziti da se ne koristi bijeli tekst manji od 10 točaka na rich black boji, jer može doći do problema s paserom.

F.A.Q.

Koji se programi koriste za pripremu za tisak, a koje nikako ne koristiti?

- Za pripremu za tisak možete koristiti Adobe Illustrator, InDesign, Photoshop, Corel Draw, Macromedia Freehand. Nikako nemojte koristiti programe kao što su Microsoft Word, Excel, Powerpoint, Publisher, Paint Shop Pro, jer u njima ne možete koristiti CMYK color mode...

Koji format datoteke nam možete poslati?

- Pošto koristimo PDF workflow, molimo Vas da nam pripremu pošaljete u PDF formatu. On je prikladan zbog optimalne veličine fajla u odnosu na veličinu datoteke originalnog programa. Može se pregledavati na bilo kojem računaru, mobilnom telefonu i tabletu, jer je preglednik besplatan, a zbog svoje veličine datoteka je pogodna za prijenos internetom. U slučaju da ne možete napraviti PDF, možete na poslati i otvoreni fajl, ali onda je potrebno poslati sve linkove, fontove...

Kako poslati fajlove:

Sve pripreme možete nam slati na adresu: ctp@printex.hr, ili putem našeg FTP-a. Adresa je: [ftp.printex.hr](ftp://ftp.printex.hr), login: [guest@printex.hr](ftp://ftp.printex.hr), pass: [printex123](ftp://ftp.printex.hr)

Na kojim linijaturama tiskamo?

- Sve premazane i nepremazane papire tiskamo na 175 linija, dok za zahtjevnije poslove koristimo 200 lpi.

Koji format najveći možemo tiskati?

- Najveći format koji možemo tiskati je 70 x 50 cm, a prema potrebi možemo Vam otisnuti i na B1 formatu.

Koju najveću gramaturu papira možemo savijati na stroju za savijanje ararka?

- 170 gr/m²

Koje sve vrste uveza nudimo:

-Nudimo Vam uvez žicom (klamano), meki uvez (binder), tvrdi uvez, spiralni uvez, uvez beskonačnom spiralom...